

XLIX OLIMPIADA HISTORYCZNA TEKST ŹRÓDŁOWY – HISTORIA XIX WIEKU

ŹRÓDŁO 1

Jego Królewska Mość Król Prus i Jego Cesarska Mość Cesarz Francuzów, Król Włoch, Protektor Związku Reńskiego poruszeni wspólnym pragnieniem położenia kresu nieszczęściom wojny ustanawiają swoich Pełnomocników: [...] Którzy po przedstawieniu sobie przepisanych pełnomocnictw stanowią co następuje: [...]

Art. XIII: Jego Królewska Mość Król Prus zrzeka się po wieczne czasy własności wszystkich prowincji, które należąc niegdyś do Królestwa Polski do 1 stycznia 1772, przeszły później w różnym czasie pod władanie Prus, za wyjątkiem Warmii i ziem położonych na zachód od Starych Prus i na wschód od Pomorza i Nowej Marchii na północy graniczących z powiatem chełmińskim, wzdłuż linii biegnącej od Wisły do Piły przez Wałdowo, następnie wzdłuż granicy powiatu bydgoskiego i od szosy biegnącej z Piły do Drezdenka, które to ziemie wraz z miastem Grudziądem, wsiami Nową Wsią Królewską, Parschken i Swierkorzy będą nadal w posiadaniu, uwzględniającym wszelkie prawa własności i suwerenności Jego Królewskiej Mości Króla Prus.

Art. XIV: W ten sam sposób Jego Królewska Mość Król Prus zrzeka się po wieczne czasy własności miasta Gdańsk.

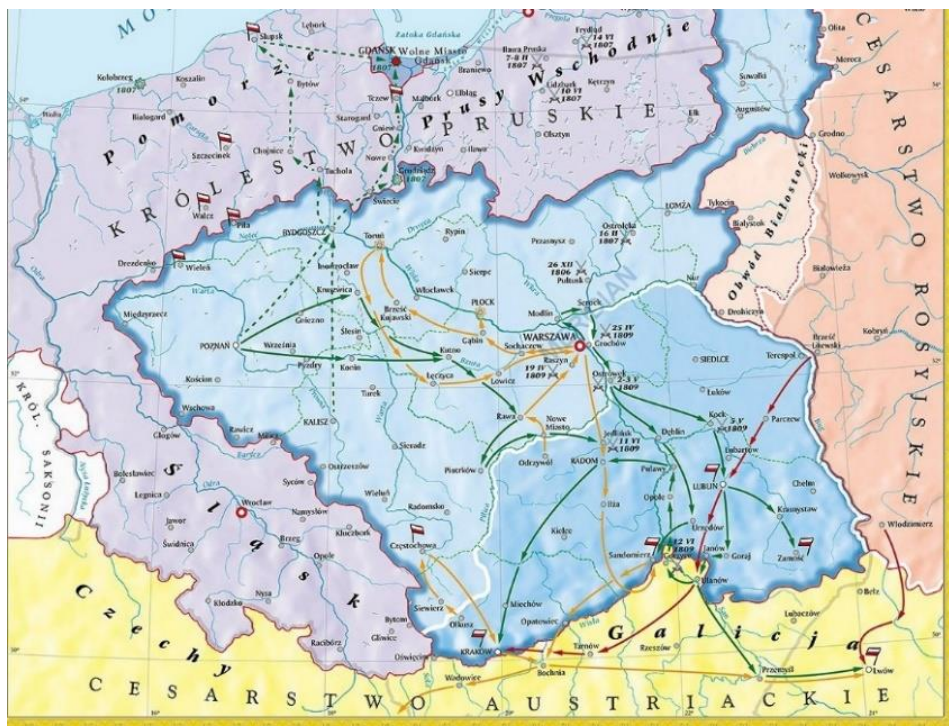
Art. XV: Prowincje, których zrzekł się Jego Królewska Mość Król Prus w powyższym artykule XIII (za wyjątkiem terytoriów określonych w artykule XVIII niniejszego traktatu) znajdują się w posiadaniu z wszelkim prawem własności i suwerenności **Jego Królewskiej Mości Króla Saksonii** pod nazwą Księstwa Warszawskiego, rządzącego się konstytucjami, które zapewniając wolności i przywileje dla mieszkańców rzonego Księstwa, ze spokojem będą zasięgały rady państw sąsiednich. [...]

Art. XVII: Nawigacja na Noteci i na Kanale Bydgoskim od Drezdenka do Wisły i w drugą stronę będzie swobodna i wolna od wszelkich opłat.

Art. XVIII: W celu ustanowienia, na ile to jest możliwe granic naturalnych pomiędzy Rosją i Księstwem Warszawskim, terytorium opasane przez część obecnych granic Rosji, które rozciąga się aż do ujścia Łosośny do Bugu i wzdłuż linii przecinającą rzone ujęcie, wiodącej doliną tej rzeki, doliną Biebrzy, aż do jej ujścia, doliną Narwi od rzonego punktu aż do Suraża, Lisą aż do jej źródeł przed wsią Mień, dopływem Nurca, biorącym swój początek niedaleko tej wsi, aż do jego ujścia pod Nurem i w końcu doliną Bugu idąc w górę aż do obecnych granic Rosji – będzie po wieczne czasy przyłączone do imperium Rosji.

Art. XIX: Miasto Gdańsk z terytorium położonym w promieniu dwóch godzin drogi, będzie przywrócone w swojej niepodległości pod protekcją Jego Królewskiej Mości Króla Prus i Jego Królewskiej Mości Króla Saksonii i będzie rządziło się prawami, którymi cieszyło się w czasach gdy było niepodległe.

ŹRÓDŁO 2

ŹRÓDŁO 3

Art. I: Księstwo Warszawskie, z wyjątkiem prowincji i okręgów, którymi w następnych artykułach inaczej rozporządzono, połączone zostaje z Cesarstwem Rosyjskim. Związane z nim będzie nieodwołalnie przez swoją konstytucję, aby było posiadane przez Najj. Cesarza Wszechrosji, jego dziedziców i następców na wieczne czasy. J.C. [...] przybierze z innymi swymi tytułami tytuł cara, króla polskiego, zgodnie z formularzem używanym i przyjętym co do tytułów przywiązanych do innych jego posiadłości. **Polacy, poddani państw Rosji, Austrii i Prus, otrzymają reprezentację i instytucje urządzone wedle modły bytu politycznego, jakie każdy z rządów, do których przynależą, osądzą za pożyteczne i stosowne im udzielić.**

Art. II: Część Księstwa Warszawskiego, którą Najj. Król Pruski posiadać będzie w zupełnym wszechwładztwie i własności dla siebie i swoich następców pod nazwą W. Księstwa Poznańskiego [...].

Art. III: JC i Apostolska Mość posiadać będzie zupełne prawo własności i wszechwładztwo saliny wielickiej, równie jak i okręgu do niej należącego. [...]

Art. VI: Miasto Kraków ze swoim okręgiem ogłoszone będzie na wieczne czasy miastem wolnym, niepodległym i ściśle neutralnym pod opieką Rosji, Austrii i Prus. [...]

Art. VIII: Najj. Cesarz Austrii chcąc ze swej strony przyczynić się szczególnie do ułatwienia stosunków handlowych i dobrego sąsiedztwa między Galicją a Wolnym Miastem Krakowem, nadaje miastu nadrzecznemu Podgórze, na wieczne czasy, przywileje wolnego miasta handlowego takie, jakich używa miasto Brody. [...]

PYTANIA I POLECENIA:

1. Wyjaśnij, z jakiego układu pochodzą fragmenty cytowane w **źródle 1**, podaj miejsce i dokładną datę jego zawarcia oraz rozszyfruj władców (wyłuszczone druk), o których jest w nim mowa. **[0-3 pkt]**
2. Na podstawie **źródeł 1 i 2** oraz wiedzy pozaźródłowej wyjaśnij, w jaki sposób rozwiązano wówczas sprawę polską? Uwzględnij kulisy nadania nazwy powstałemu państwu i kwestię objęcia tronu. **[0-3 pkt]**
3. Na podstawie **źródła 2** omów wydarzenia, jakie miały miejsce w 1809 r. i jakie przyniosły zmiany terytorialne w kwestii polskiej. **[0-3 pkt]**
4. Wyjaśnij, z jakiego dokumentu pochodzą fragmenty przywołane w **źródle 3**, rozszyfruj władców, którzy pojawiają się w artykułach i wyjaśnij, kto jeszcze obok nich decydował o cytowanych postanowieniach. **[0-3 pkt]**
5. Wyłuszczonego fragment w **źródle 3** opatrzone komentarzem. **[0-3 pkt]**
6. Na podstawie **źródła 3** i wiedzy pozaźródłowej przedstaw i **ocień** podjęte wówczas decyzje w kwestii polskiej. **[0-5 pkt]**